

TUKMOS

*TIPTA UZMANLIK KURULU
MÜFREDAT OLUŞTURMA VE STANDART BELİRLEME SİSTEMİ*

---

*PROTETİK DİŞ TEDAVİSİ
Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı*

08.04.2014

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	3
2. MÜFREDAT TANITIMI	3
3. TEMEL YETKİNLİKLER	4
3.1. Yönetici	5
3.2. Ekip Üyesi	5
3.3. Sağlık Koruyucusu	5
3.4. İletişim Kuran	5
3.5. Değer ve Sorumluluk Sahibi	5
3.6. Öğrenen ve Öğreten	5
3.7. Hizmet Sunucusu	5
3.7.1. KLİNİK YETKİNLİKLER	6
3.7.2. GİRİŞİMSEL YETKİNLİKLER	8
4. ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ	10
4.1. Yapılandırılmış Eğitim Etkinlikleri (YE)	10
4.1.1. Sunum	10
4.1.2. Seminer	10
4.1.3. Olgu tartışması	10
4.1.4. Makale tartışması	10
4.1.5. Dosya tartışması	11
4.1.6. Konsey	11
4.1.7. Kurs	11
4.2. Uygulamalı Eğitim Etkinlikleri (UE)	11
4.2.1. Yatan hasta bakımı (<i>Bu eğitim etkinliği bizim alanımızda uygulanmamaktadır</i>)	11
4.2.2. Ayaktan hasta bakımı	11
4.2.2.1. Klinik Nöbeti	12
4.3. Bağımsız ve Keşfederek Öğrenme Etkinlikleri (BE)	12
4.3.1. Yatan hasta takibi (<i>Bu eğitim etkinliği bizim alanımızda uygulanmamaktadır</i>)	12
4.3.2. Ayaktan hasta/materyal takibi	12
4.3.3. Akran öğrenmesi	12
4.3.4. Literatür okuma	12
4.3.5. Araştırma	12
4.3.6. Öğretme	12
5. EĞİTİM KAYNAKLARI	13
6. ROTASYON HEDEFLERİ	14
7. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	14
8. KAYNAKÇA	14

1. GİRİŞ

Protetik Diş Tedavisi Uzmanlık Eğitimi, yüksek lisans eğitimi üzerine ileri teorik bilgileri ve klinik uygulamaları içeren, yetkinlik esaslı bir eğitim sürecidir.

Protetik diş tedavisi uzmanlık eğitimi süreci sonunda, diş hekimliğinde günün teknolojisine uygun yöntem ve materyaller ile diş, diş dokusu ve destek dokularındaki eksiklikleri, çene-yüz bölgesindeki yumuşak ve sert doku defektlerini uygun protetik materyaller ile tamamlayarak hastaya kaybettiği estetik, fonksiyon ve fonasyonu iade edebilme, TME rahatsızlıkları izleme, inceleme ve tedavi etme ve dental ve/veya dentofasiyal estetik problemleri düzeltme bilgi, beceri ve yetkisi kazandırır.

Uzmanlık eğitimi müfredatı, verilecek asgari eğitim standartlarını ve eğitimin hangi şartlarda ne tür olanaklarla verilmesi gerektiğini de tanımlamaktadır.

Müfredatın içeriği sadece uzmanlık öğrencilerini, eğiticileri, uzmanlık eğitimi veren kurum ve programları ilgilendirmekle kalmayıp aynı zamanda ilgili fakülteler, yerel otorite ve verilen eğitimden etkilenebilecek ve etkileyebilecek tüm paydaşları da ilgilendirmektedir.

2. MÜFREDAT TANITIMI

2.1. Müfredatın Amacı ve Hedefleri

Çekirdek müfredatın amacı; Protetik Diş Tedavisi alanındaki uzmanlık öğrencisinin, eğitimini tamamladığında önceden tanımlanmış yetkinliklere ulaşarak yeterlilik alabilmesini ve uzman olabilmesini sağlayacak bir müfredat oluşturmaya ve uzmanlık eğitimi veren kurum ve programların sahip olmaları gereken eğitim kaynaklarının yeterlik düzeylerini gösterecek standartları belirlemeye yardımcı olma ve uzmanlık eğitimi veren kurumlarda rehber olarak kullanılabilme amacını taşır.

Protetik Diş Tedavisi uzmanı tam protezler, bölümlü protezler, sabit protezler, TME rahatsızlıkları, implant uygulamaları, çene-yüz protezleri, estetik konusunda teorik ve pratik tüm bilgi ve becerileri almış, ilgili anabilim dalındaki kullanılan tüm materyallere, teknolojik gelişmelere ve çağın gerekliliklerine hakim olarak mezun olması hedeflenmektedir. Ayrıca yeni gelişmeleri takip edip konusundaki bilimsel çalışmalarını izleyecek bilgi ve beceriye ulaşır.

2.2. Müfredat Çalışmasının Tarihsel Süreci

Protetik Diş Tedavisi uzmanlığı “Diş ve Maksilofasiyal Protez” uzmanlık dalı ilk olarak 06.09.1962 tarihli 11199 sayılı kararnameyle kabul edilmiştir. Takiben 05.04.1973 tarihli 7/6229 sayılı “Tababet Uzmanlık Tüzüğü”nde ve 22.05.1974 tarihli 14893 sayılı “Tababet Uzmanlık Yönetmeliği” “Çene- Yüz Protezi” olarak resmîyet kazanmıştır. Protetik Diş Tedavisi uzmanlık dalı olarak ise kabul edilmesi 06.04.2011 tarihinde gerçekleşmiştir. Uzmanlık eğitimi müfredat çalışmaları TUK tarafından oluşturulan birinci TUKMOS komisyonları aracılığıyla 2010 yılı Ocak ayında başlamıştır. Protetik Diş Tedavisi komisyonunun marifeti ile 2011 yılında taslak müfredat (V1.0) oluşturulmuştur. 2012 yılının Aralık ayında ikinci dönem TUKMOS komisyonları teşkil edilmiş ve (V.2.0) çekirdek eğitimi müfredatı çalışmaları 15-16.04.2013 tarihlerinde **Prof. Dr. Sabire Değer, Prof. Dr. Şenay Canay, Doç. Dr. Tennure Yazanel, Prof. Dr. Yasemin Kulak Özkan, Prof. Dr. Atilla User, Prof. Dr. Bülent Uludağ, Prof. Dr. Erman Tuncer, Prof. Dr. Gürcan Eskitaşçıoğlu, Prof. Dr. Mehmet Ali Kılıçarslan, Doç. Dr. Cumhuri Sipahi, Dr. Dt. Burak Gökdeniz** tarafından tamamlanmıştır. 31.01.2014 tarihinde çekirdek eğitim müfredatı (V.2.1) taslağı

TUKMOS Komisyon üyelerinden **Prof. Dr. Gürcan Eskitaşçıoğlu, Prof.Dr. Atilla User'in** katılımıyla revize edilmiştir.

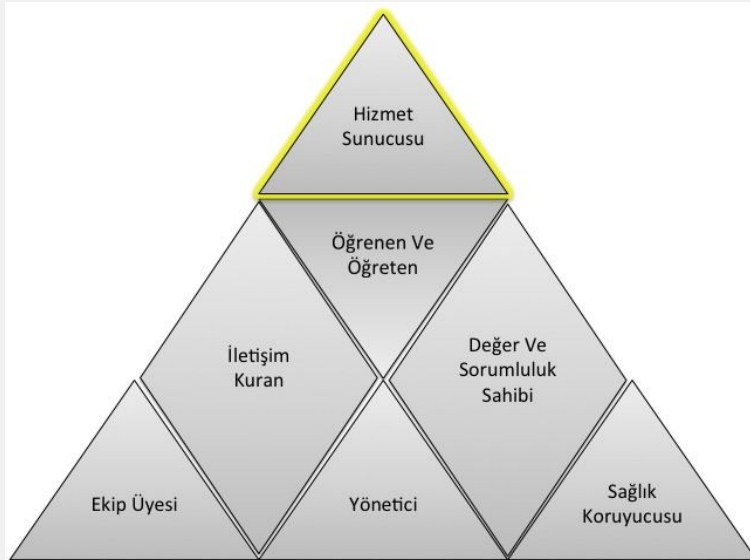
2.3. Uzmanlık Eğitimi Süreci

Uzmanlık eğitimi güncel mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilir. Uzmanlık eğitimi sürecinde yapılandırılmış, uygulamalı, bağımsız ve keşfederek öğrenme etkinliklerini kullanarak nihai yetkinliklere sahip olunur.

2.4. Kariyer Olasılıkları

Bu uzmanlık eğitimi tamamlandığında Protetik Diş Tedavisi uzmanı unvanı kazanan kişi ülkemizde kamu kurum ve kuruluşlarında, özel sektörde ve diplomamızın eş değer bulunduğu diğer ülkelerde çalışabilir, akademik kariyer yapabilir.

3. TEMEL YETKİNLİKLER

Şekil 1- TUKMOS'un Yeterlilik Üçgeni (Yedi temel yetkinlik alanı)

Yetkinlik, bir uzmanın bir iş ya da işlemin gerektiği gibi yapılabilmesi için kritik değer taşıyan, eğitim ve öğretim yoluyla kazanılıp iyileştirilebilen, gözlenip ölçülebilen, özellikleri daha önceden tarif edilmiş olan, *bilgi, beceri, tutum ve davranışların* toplamıdır. Yetkinlikler 7 temel alanda toplanmışlardır.

Her bir temel yetkinlik alanı, uzmanın ayrı bir rolünü temsil eder (Şekil 1). Yedinci temel alan olan Hizmet Sunucusu alanına ait yetkinlikler klinik yetkinlikler ve girişimsel yetkinlikler olarak ikiye ayrılırlar. Sağlık hizmeti sunumu ile doğrudan ilişkili Hizmet Sunucusu alanını oluşturan yetkinlikler diğer 6 temel alana ait yetkinlikler olmadan gerçek anlamlarını kazanamazlar ve verimli bir şekilde kullanılamazlar. Başka bir deyişle 6 temel alandaki yetkinlikler, uzmanın "Hizmet Sunucusu" alanındaki yetkinliklerini sosyal ortamda hasta ve toplum merkezli ve etkin bir şekilde kullanması için kazanılması gereken yetkinliklerdir. Bir uzmanlık dalındaki eğitim sürecinde kazanılan bu 7 temel alana ait yetkinlikler uyumlu bir şekilde kullanılabilirdiğinde yeterlilikten bahsedilebilir. Bu temel yetkinlik alanları aşağıda listelenmiştir;

- 3.1. Yönetici
- 3.2. Ekip Üyesi
- 3.3. Sağlık Koruyucusu
- 3.4. İletişim Kuran
- 3.5. Değer ve Sorumluluk Sahibi
- 3.6. Öğrenen ve Öğreten
- 3.7. Hizmet Sunucusu

Hizmet sunucusu temel yetkinlik alanındaki yetkinlikler, kullanılış yerlerine göre iki türdür:

Klinik Yetkinlik: Bilgiyi, kişisel, sosyal ve/veya metodolojik becerileri tıbbi kararlar konusunda kullanabilme yeteneğidir;

Girişimsel Yetkinlik: Bilgiyi, kişisel, sosyal ve/veya metodolojik becerileri tıbbi girişimler konusunda kullanabilme yeteneğidir.

Klinik ve girişimsel yetkinlikler edinilirken ve uygulanırken Temel Yetkinlik alanlarında belirtilen diğer yetkinliklerle uyum içinde olmalı ve uzmanlığa özel klinik karar süreçlerini kolaylaştırmalıdır.

3.7.1. KLİNİK YETKİNLİKLER

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş klinik yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütünleyici “temel yetkinlikleri” eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

KLİNİK YETKİNLİK İÇİN KULLANILAN TANIMLAR VE KISALTMALARI

Klinik yetkinlikler için; üç ana düzey ve iki adet ek düzey tanımlanmıştır. Öğrencinin ulaşması gereken düzeyler bu üç ana düzeyden birini mutlaka içermelidir. T ve TT düzeyleri A ve K ile birlikte kodlanabilirken B düzeyi sadece K düzeyi ile birlikte kodlanabilir. B, T ve TT düzeyleri birbirlerini kapsadıkları için birlikte kodlanamazlar.

B:Hastalığa ön tanı koyma ve gerekli durumda hastaya zarar vermeyecek şekilde ve doğru zamanda, doğru yere sevk edebilecek bilgiye sahip olma düzeyini ifade eder.

T:Hastaya tanı koyma ve sonrasında tedavi için yönlendirebilme düzeyini ifade eder.

TT: Ekip çalışmasının gerektirdiği durumlar dışında herhangi bir desteğe gereksinim duymadan hastanın tanı ve tedavisinin tüm sürecini yönetebilme düzeyini ifade eder.

Klinik yetkinliklerde bu düzeylere ek olarak gerekli durumlar için A ve K yetkinlik düzeyleri eklenmektedir:

A:Hastanın acil durum tanısını koymak ve hastalığa özel acil tedavi girişimini uygulayabilme düzeyini ifade eder.

K:Hastanın birincil, ikincil ve üçüncül korunma gereksinimlerini tanımlamayı ve gerekli koruyucu önlemleri alabilme düzeyini ifade eder.

	KLİNİK YETKİNLİK	DÜZEY	KIDEM	YÖNTEM
DİŞTE MADDE KAYBI	ÇÜRÜK	T	1	YE, BE, UE
	ABRAZYON	TT	1	YE, BE, UE
	EROZYON	TT	1	YE, BE, UE
	ATRİZYON	TT	1	YE, BE, UE
	ABFRAKSİYON	TT	1	YE, BE, UE
	KRONDA FRAKTÜR	TT	1	YE, BE, UE
	KÖKTE FRAKTÜR	TT	1	YE, BE, UE
DİŞ EKSİKLİĞİ	TEK DİŞ EKSİKLİĞİ	TT	1	YE, BE, UE
	BİR DEN FAZLA DİŞ EKSİKLİĞİ	TT	1	YE, BE, UE

	KLİNİK YETKİNLİK	DÜZEY	KIDEM	YÖNTEM
	TAM DIŞSİZLİK	TT	1	YE, BE, UE
ESTETİK PROBLEMLER	MALFORME DIŞLER	TT	2	YE, BE, UE
	DIŞ RENKLENMELERİ	TT	2	YE, BE, UE
	DIASTEMALAR	TT	2	YE, BE, UE
	MALPOZE DIŞLER	TT	2	YE, BE, UE
	GİNGİVAL PROBLEMLER	TT	2	YE, BE, UE
OKLÜZYON PROBLEMLERİ	BRUKSİZM	TT	2	YE, BE, UE
	PREMATÜRE KONTAKLAR	TT	2	YE, BE, UE
	MALOKLÜZYON	TT	2	YE, BE, UE
TME PROBLEMLERİ	EKLEM DIŞI PROBLEMLER	TT	2	YE, BE, UE
	EKLEM İÇİ PROBLEMLER	TT	2	YE, BE, UE
ÇENE YÜZ PROBLEMLERİ	YUMUŞAK DOKU PROBLEMLERİ	TT	2	YE, BE, UE
	SERT DOKU PROBLEMLERİ	TT	2	YE, BE, UE
	YUMUŞAK SERT DOKU PROBLEMLERİ	TT	2	YE, BE, UE
UYKU PROBLEMLERİ	YUTKUNMA VE UYKU PROBLEMLERİ	TT	2	YE, BE, UE
MATERYAL PROBLEMLERİ	BİYOLOJİK UYUM	TT	2	YE, BE, UE
	FİZİKSEL UYUM	TT	2	YE, BE, UE
	KİMYASAL UYUM	TT	2	YE, BE, UE
	DONANIM KULLANIMI	TT	1	YE, BE, UE

	KLİNİK YETKİNLİK	DÜZEY	KIDEM	YÖNTEM
FONASYON PROBLEMLERİ	İLGİLİ ANOMALİLER	TT	2	YE, BE, UE
GERİATRİK HASTA PROBLEMLERİ	PROTETİK YAKLAŞIM	TT	2	YE, BE, UE
ALERJİK DURUMLAR	ALLERJİ	B	1	YE, BE, UE

3.7.2. GİRİŞİMSEL YETKİNLİKLER

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş girişimsel yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütünlüyci “temel yetkinlikleri” eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

GİRİŞİMSEL YETKİNLİK İÇİN KULLANILAN TANIMLAR VE KISALTMALARI

Girişimsel Yetkinlikler için dört düzey tanımlanmıştır.

- 1: Girişimin nasıl yapıldığı konusunda bilgi sahibi olma ve bu konuda gerektiğinde açıklama yapabilme düzeyini ifade eder.
- 2: Acil bir durumda, kılavuz veya yönerge eşliğinde veya gözetim ve denetim altında bu girişimi yapabilme düzeyini ifade eder.
- 3: Karmaşık olmayan, sık görülen tipik olgularda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.
- 4: Karmaşık olsun veya olmasın her tür olguda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.

	GİRİŞİMSEL YETKİNLİK	DÜZEY	KIDEM	YÖNTEM
SABİT PROTETİK UYGULAMALAR	INLAY	4	1	YE, BE, UE
	ONLAY	4	1	YE, BE, UE
	LAMİNATE VENEER	4	1	YE, BE, UE
	BÖLÜMLÜ KRON	4	1	YE, BE, UE
	TAM KRON	4	1	YE, BE, UE
	POST-CORE	4	1	YE, BE, UE
	DİŞ DESTEKLİ SABİT BÖLÜMLÜ PROTEZ	4	1	YE, BE, UE
	İMLANT DESTEKLİ SABİT VE HAREKETLİ BÖLÜMLÜ PROTEZ	4	2	YE, BE, UE

	GİRİŞİMSEL YETKİNLİK	DÜZEY	KIDEM	YÖNTEM
	DIŞ-İMLANT DESTEKLİ SABİT BÖLÜMLÜ PROTEZ	4	2	YE, BE, UE
HAREKETLİ PROTETİK UYGULAMALAR	DIŞ DOKU DESTEKLİ HAREKETLİ BÖLÜMLÜ PROTEZ	4	1	YE, BE, UE
	DIŞ DESTEKLİ HAREKETLİ BÖLÜMLÜ PROTEZ	4	1	YE, BE, UE
	DIŞ DESTEKLİ HASSAS TUTUCULU HAREKETLİ BÖLÜMLÜ PROTEZ	4	2	YE, BE, UE
	İMLANT DESTEKLİ HAREKETLİ BÖLÜMLÜ PROTEZ	4	2	YE, BE, UE
	DIŞ İMLANT DOKU DESTEKLİ HAREKETLİ BÖLÜMLÜ PROTEZ	4	2	YE, BE, UE
	DOKU DESTEKLİ TAM PROTEZ	4	1	YE, BE, UE
	DIŞ DESTEKLİ TAM PROTEZ (OVERDENTURE)	4	2	YE, BE, UE
	İMLANT UYGULAMASI İLE DESTEKLENEN TAM PROTEZ	4	2	YE, BE, UE
ÇENE YÜZ PROTEZLERİ	OBTÜRATÖRLER	3	2	YE, BE, UE
	EPİTEZLER	3	2	YE, BE, UE
	APNE APAREYİ	3	2	YE, BE, UE
PROSTODONTİDE ESTETİK YAKLAŞIMLAR	GÜLÜŞ TASARIMI	4	2	YE, BE, UE
	RENK ANALİZİ	4	1	YE, BE, UE
BİLGİSAYAR DESTEKLİ UYGULAMALAR	CAD-CAM UYGULAMALARI	4	2	YE, BE, UE
	CT DATALARI İLE TASARIMI	4	2	YE, BE, UE
TME ve OKLÜZAL PROBLEMLERE YÖNELİK YAKLAŞIMLAR	SELEKTİF MÖLLEME	4	2	YE, BE, UE
	SPLİNTLER	4	2	YE, BE, UE
	MEKANOTERAPİ	4	2	YE, BE, UE

4. ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ

Protetik Diş Tedavisi uzmanlık çekirdek müfredatında yer alan tüm öğrenme ve öğretme yöntemleri aşağıda tanımlanmıştır.

TUKMOS tarafından önerilen öğrenme ve öğretme yöntemleri üçe ayrılmaktadır: “Yapılandırılmış Eğitim Etkinlikleri” (YE), “Uygulamalı Eğitim Etkinlikleri” (UE) ve “Bağımsız ve Keşfederek Öğrenme Etkinlikleri” (BE).

4.1. Yapılandırılmış Eğitim Etkinlikleri (YE)

4.1.1. Sunum

Bir konu hakkında görsel işitsel araç kullanılarak yapılan anlatımlardır. Genel olarak nadir veya çok nadir görülen konular/durumlar hakkında veya sık görülen konu/durumların yeni gelişmeleri hakkında kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde eğitici öğrencide eksik olduğunu bildiği bir konuda ve öğrencinin pasif olduğu bir durumda anlatımda bulunur. Sunum etkileşimli olabilir veya hiç etkileşim olmayabilir.

4.1.2. Seminer

Sık görülmeyen bir konu hakkında deneyimli birinin konuyu kendi deneyimlerini de yansıtarak anlatması ve anlatılan konunun karşılıklı soru ve cevaplar ile geçmesidir. Sunumdan farkı konuyu dinleyenlerin de kendi deneyimleri doğrultusunda anlatıcı ile karşılıklı etkileşim içinde olmasıdır. Seminer karşılıklı diyalogların yoğun olduğu, deneyimlerin yargılanmadan paylaşıldığı ve farklı düzeylerde kişilerin aynı konu hakkında farklı düzeydeki sorular ile eksik yanlarını tamamlayabildikleri bir eğitim etkinliğidir.

4.1.3. Olgu tartışması

Bir veya birkaç sık görülen olgunun konu edildiği bir küçük grup eğitim aktivitesidir. Bu eğitim aktivitesinin hedefi, farklı düzeydeki kişilerin bir olgunun çözümlenmesi sürecini tartışmalarını sağlayarak, tüm katılımcıların kendi eksik veya hatalı yanlarını fark etmelerini sağlamak ve eksiklerini tamamlamaktır. Bu olgularda bulunan hastalık veya durumlar ile ilgili bilgi eksikliklerinin küçük gruplarda tartışılması ile tamamlanması veya yanlış bilgilerin düzeltilmesi sağlanır. Ayrıca aynı durum ile ilgili çok sayıda olgunun çözümlenmesi yoluyla aynı bilginin farklı durumlarda nasıl kullanılacağı konusunda deneyim kazandırır. Olgunun/ların basamaklı olarak sunulması ve her basamak için fikir üretilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar.

4.1.4. Makale tartışması

Makalenin kanıt düzeyinin anlaşılması, bir uygulamanın kanıtla dayandırılması ve bir konuda yeni bilgilere ulaşılması amacıyla

gerçekleştirilen bir küçük grup etkinliğidir. Makalenin tüm bölümleri sırası ile okunur ve metodolojik açıdan doğruluğu ve klinik uygulamaya yansması ile ilgili fikir üretilmesi ve gerektiğinde eleştirilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar. Uzman adayına, benzer çalışmalar planlayabilmesi için problemleri bilimsel yöntemlerle analiz etme, sorgulama, sonuçları tartışma ve bir yayın haline dönüştürme becerisi kazandırılır.

4.1.5. Dosya tartışması

Sık görülmeyen olgular ya da sık görülen olguların daha nadir görülen farklı şekilleri hakkında bilgi edinilmesi, hatırlanması ve kullanılmasını amaçlayan bir eğitim yöntemidir. Eğitici, dosya üzerinden yazı, rapor, görüntü ve diğer dosya eklerini kullanarak, öğrencinin olgu hakkında her basamakta karar almasını sağlar ve aldığı kararlar hakkında geribildirim verir. Geribildirimler öğrencinin doğru kararlarını devam ettirmesi ve gelişmesi gereken kararlarının açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilerek geliştirmesi amacıyla yapılır.

4.1.6. Konsey

Olgunun/ların farklı disiplinler ile birlikte değerlendirilmesi sürecidir. Olgunun sık görünürlüğünden çok karmaşık olması öğrencinin karmaşık durumlarda farklı disiplinlerin farklı bakış açılarını algılamasını sağlar.

4.1.7. Kurs

Bir konu hakkında belli bir amaca ulaşmak için düzenlenmiş birden fazla oturumda gerçekleştirilen bir eğitim etkinliğidir. Amaç genellikle bir veya birkaç klinik veya girişimsel yetkinliğin edinilmesidir. Kurs süresince sunumlar, küçük grup çalışmaları, uygulama eğitimleri birbiri ile uyum içinde gerçekleştirilir.

4.2. Uygulamalı Eğitim Etkinlikleri (UE)

4.2.1. Yatan hasta bakımı (*Bu eğitim etkinliği bizim alanımızda uygulanmamaktadır*)

- 4.2.1.1. Vizit
- 4.2.1.2. Nöbet
- 4.2.1.3. Girişim
- 4.2.1.4. Ameliyat

4.2.2. Ayaktan hasta bakımı

Öğrenci gözlem altında olgu değerlendirmesi yapar ve tanı, tedavi seçeneklerine karar verir. Öğrencinin yüksek/orta sıklıkta görülen acil veya acil olmayan olguların farklı başvuru şekillerini ve farklı tedavi seçeneklerini öğrendiği etkili bir yöntemdir. Ayaktan hasta bakımında sık kullanılması gereken yetkinliklerin

1'inci kıdem yetkinlikleri arasında sınıflandırılmış olmaları bu açıdan önemlidir.

4.2.2.1. Klinik Nöbeti

Öğrencinin sorumluluğu yüksek bir ortamda derin ve kalıcı öğrenmesine etki eder. Olguyu yüksek sorumluluk durumunda değerlendirmek öğrencinin var olan bilgisini ve becerisini kullanmasını ve eksik olanı öğrenmeye motive olmasını sağlar. Nöbet, gereken yetkinliklere sahip olunan olgularda özgüveni arttırırken, gereken yetkinliğin henüz edinilmemiş olduğu olgularda bilgi ve beceri kazanma motivasyonunu arttırır.

4.3. Bağımsız ve Keşfederek Öğrenme Etkinlikleri (BE)

4.3.1. Yatan hasta takibi (Bu eğitim etkinliği bizim alanımızda uygulanmamaktadır)

4.3.2. Ayaktan hasta/materyal takibi

Ayaktan başvuran acil veya acil olmayan bir olgu hakkında gereken yetkinlik düzeyine erişmemiş bir öğrencinin gözetim ve denetim gözlem altında, eğitici eşliğinde ve gereken yetkinlik düzeyine ulaşmış bir öğrencinin yüksek gözlem altında yaptığı çalışmalar sırasında eksikliğini fark ettiği konularda öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir. Bu eğitim kaynaklarının doğru ve güvenilir olmasından eğitici sorumludur.

4.3.3. Akran öğrenmesi

Öğrencinin bir olgunun çözümlenmesi veya bir girişimin uygulanması sırasında bir akranı ile tartışarak veya onu gözlemleyerek öğrenmesi sürecidir.

4.3.4. Literatür okuma

Öğrencinin öğrenme gereksinimi olan konularda literatür okuması ve klinik uygulama ile ilişkilendirmesi sürecidir.

4.3.5. Araştırma

Öğrencinin bir konuda tek başına veya bir ekip ile araştırma tasarlaması ve bu sırada öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.

4.3.6. Öğretme

Öğrencinin bir başkasına bir girişim veya bir klinik konuyu öğretirken bu konuda farklı bakış açılarını, daha önce düşünmediği soruları veya varlığını fark etmediği durumları fark ederek öğrenme gereksinimi belirlemesi ve bunu herhangi bir eğitim

kaynağından tamamlaması sürecidir. Lisans eğitim sürecindeki öğrencilerin prelinik ve klinik eğitimlerinde görev alarak eğitici nosyonu kazanır.

5. EĞİTİM KAYNAKLARI

5.1. Eğitici Standartları

663 sayılı KHK'da ve 2547 Sayılı yükseköğretim kanununda eğitici standartları belirlenmiştir. **Önerilen;** Üniversitelerde ve Protetik Diş Tedavisi uzmanlık eğitimi verilecek diğer kurumlarda en az biri profesör veya doçent olmak üzere Protetik Diş Tedavisi alanında üç öğretim üyesi olmalıdır. Uzmanlık öğrencisi / eğitici oranları en fazla **2 /1** olmalıdır.

5.2. Mekan Standartları

- Poliklinik (uzmanlık öğrencisi başına bir diş üniti olacak şekilde),
- Müfredatta belirtilen protetik işlemlerin yürütüleceği donanımda bir protez laboratuvarı,
- Eğiticiler için çalışma odaları,
- Uzmanlık öğrencisi ve personel odaları,
- Toplantı odası/ Kütüphane (en az 20 kişilik, bölümde veya kurumda),
- Arşiv ve depo,
- Sterilizasyon ünitesi (merkezi veya lokal)

5.3. Donanım Standartları

ASGARİ

- Her uzmanlık öğrencisine 1 ünit (tam donanımlı),
- Her eğiticiye 1 ünit (tam donanımlı),
- Ayarlanabilir artikülatör,
- Porselen fırını,
- Parellometre veya freze cihazı,
- Fotoğraf çekmek için gerekli makine ve ekipman,
- Uzaktan internet erişimi ile ULAKBİM-TÜBİTAK tarafından sağlanan kütüphane hizmetine ulaşım (birimde veya kurumda),
- Renk analiz sistemi

ÖNERİLEN

- Yumuşak doku lazeri,
- CAD/CAM sistemi

6. ROTASYON HEDEFLERİ

ROTASYON SÜRESİ (AY)	ROTASYON DALI
1	Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi

AĞIZ, DIŞ VE ÇENE CERRAHİSİ	
KLİNİK YETKİNLİK HEDEFLERİ	
Yetkinlik Adı	Yetkinlik Düzeyi
Dental implant uygulamaları	TT
Preprotetik cerrahi	T
GİRİŞİMSEL YETKİNLİK HEDEFLERİ	
Yetkinlik Adı	Yetkinlik Düzeyi
İmplant cerrahisi	1

7. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

8. KAYNAKÇA

TUKMOS, TIPTA UZMANLIK KURULU MÜFREDAT OLUŞTURMA VE STANDART BELİRLEME SİSTEMİ, Çekirdek Müfredat Hazırlama Kılavuzu, v.1.1, 2013